

Mladi na sceni

Foto: Nik Rovar

29. srečanje mladih raziskovalcev.

Fotografije: Veronika Sorokin

Mali festival v Mali ulici je z imenitnim programom otrokom pričaral nepozabna doživetja.

29. SREČANJE MLADIH RAZISKOVALCEV

Nada Breznik

Maja se je s podelitvijo nagrad in priznanj zaključilo srečanje mladih raziskovalcev iz ljubljanskih osnovnih in srednjih šol, končalo pa se je tudi državno srečanje, ki je letos že petdesetih potekalo v organizaciji Zveze organizacij za tehnično kulturo v Murski Soboti. Pomenljivo geslo ljubljanskega gibanja *Zaupajmo v lastno ustvarjalnost* že devetindvajset let spremlja generacije otrok in mladih, ki so s prvimi raziskovalnimi izkušnjami pridobivali veselje in strast do znanosti, ustvarjalnosti, poglobljali znanje, se sami prepričali o že znanih dejstvih ali odkrivali nova.

Po slavnostnem nagovoru župana Zorana Jankovića in ravnateljice OŠ Riharda Jakopiča, ki ta projekt organizacijsko in izvedbeno vodi že več kot 15 let, je ob spremljavi kulturnega programa in v odličnem razpoloženju potekala predstavitev zmagovalnih nalog in podelitev nagrad njihovim avtorjem.

Nagrajeni srednješolci so letos prvič svoje naloge na kratko predstavili tudi z videoprojekcijami. Tako so si navzoči lahko ogledali tudi vse nagrajene plakate. Srednješolci so ponovno so presenetili z raznolikim izborom tem, z zahtevnostjo nalog in z izvirstnostjo, posamezniki tudi z duhovitostjo kratke predstavitve. Na letošnjem srečanju je sodelovalo 14 srednjih šol, oddali so 101 raziskovalno nalogo, izdelalo jih je 166 raziskovalcev. Nagrado je prejel 26 nalog, 51 se jih je uvrstilo na državno srečanje. Tam so ljubljanski srednješolci osvojili 8 zlatih, 12 srebrnih in 31 bronastih priznanj. Na obeh srečanjih, ljubljanskem in državnem, so se med ljubljanskimi srednješolci, najboljše odrezali dijaki gimnazije Vič.

Zlati srednješolci in njihove raziskave: **Miha Černe:** in **Jaka Grbac:** *Molekularno tkanje*; **Borut Šketa** in **Lucija Parkelj:** *Načrtovana proteinska mreža kot perspektiven pameten nanomaterial*; **Miha Pompe:** *Izdelava dostopnih*

merilnikov prevodnosti in CO₂ za merjenje kvalitete vode, Erazem Stonič: Model rastlinske čistilne naprave s solarnim dezinfektorjem; Anja Dremelj in Anja Pirihi: Vpliv glukoze na celično preživetje po elektroporaciji – vsi iz gimnazije Vič. Bruno Čeferin: Alternative industrijskim funkcijskim generatorjem (Elektrotehniško-računalniška strokovna šola in gimnazija Ljubljana); Oskar Mlakar in Nejc Kotnik: Slika neba v radijskem spektru vodikove črte (gimnazija Šentvid); Tim Salec Žižek: Večkotniška Mersennova števila (gimnazija Poljane).

Osnovnošolci iz tridesetih ljubljanskih osnovnih šol so oddali kar 148 nalog, pri katerih je sodelovalo 254 raziskovalcev in 1 celoten razred. Nagrajenih je bilo 38 nalog, 54 se jih je uvrstilo na državno tekmovanje, na katerem so ljubljanski osnovnošolci prejeli 8 zlatih, 13 srebrnih in 33 bronastih priznanj.

Medtem ko na mestnem nivoju smejo tekmovati osnovnošolci od šestega leta starosti, se na državno lahko uvrstijo le učenci zadnjih štirih razredov osnovne šole.

Tudi imena zlatih osnovnošolskih raziskovalcev si velja zapomniti.

Tijana Gajanovič iz OŠ Dravlje za nalogo *Paposova veriga v arbelosu*, drugo zlato pa je osvojila **Ida Vavpetič** iz OŠ Riharda Jakopiča za nalogo *Magični kvadrati*, **Matej Filipič** iz OŠ Valentina Vodnika je prejel zlato priznanje za nalogo *Pridobivanje biogoriv iz odpadnih materialov in njihova nadaljnja uporaba*, **Nike Klun** iz OŠ Majde Vrhovnik *Čudni, nori, za zapret, predsodki do duševnih bolnikov*, **Eva Hajdenkumer**, **Blanka Mrčela** in **Ana Lucija Tonejc** iz OŠ Toneta Čufarja za nalogo *Verjeti ali ne verjeti, to je vprašanje*, **Nejc Poljanec** iz OŠ Šentvid *Vpliv invanzivnih vrst zlate rozge na gnezdenje močvirske trstnice*, **Luka Budin** in **Luka Žager Đurič** iz OŠ Kašelj *Kolesarstvo v Ljubljani* in **Maja Vidmar** iz OŠ Polje *Kaj slovenske otroke moti pri vožnji njihovih staršev*.

Gibanje *Zaupajmo v lastno ustvarjalnost* je v študij in raziskovalno delo že zgodaj usmerilo številne sedanje strokovnjake in znanstvenike, zato mora še naprej uživati vso podporo tako staršev kot učiteljev, ravnateljev, svetovalnih delavcev in strokovnih služb na vseh ravneh. Trideseta obletnica v prihodnjem letu bo ponovno priložnost z oseno doseženega in za nove načrte.

MALI FESTIVAL V MALI ULICI V LJUBLJANI

Veronika Sorokin

V Družinskem centru Mala ulica je bilo konec junija še posebej živahno. V prijetnem in ustvarjalnem okolju se je odvijal Mali festival. Ta je bil v prvi vrsti namenjen šolarjem, njihovim mlajšim bratcem in sestricam ter staršem. V okviru Javnega zavoda Mala ulica so festival letos priredili že drugi; zanimanje in obisk sta bila izjemna.

Mali festival vsako leto simbolično sovpadе z zaključkom šolskega leta, ko lahko šolarji za nekoliko daljši čas odložijo šolske nabrtnike in redne obveznosti ter dajo v sproščnem duhu pristo pot še mnogim drugim aktivnostim in zanimanjem. Festival je obenem tudi znanilec začetka poletja, ki je bilo še posebej težko pričakovano prav letos, ko je bilo treba na ustaljene poletne dni brez dežja počakati nekoliko dlje. Muhasto vreme se je slednjič le uklonilo in prvemu vročinskemu valu je na festivalu marsikdo kljuboval s sladoledom, mlajši pa so si dali duška za zabavo z baloni, napolnjenimi z vodo.

Bogat nabor aktivnosti, nastopov in delavnic na festivalu je potekal na prostornem in privlačnem dvorišču Družinskega centra, kjer so pod mentorstvom številnih animatorjev, umetnic in umetnikov, pedagogov in staršev otroci od četrta do nedelje ves čas nekaj ustvarjali in odkrivali. Sproščeno, razigranost in zabavo je bilo čutiti v vseh kotičkih in mestoma se je zdelo, kot da bi se znašli sredi najbolj delavnega mravljišča ali pa v čebelnjaku.

Festival se je začel v četrtek z uvodnim koncertom **Severe** in **Gala Gjurina** ter **Mihe Krakerja**, ki so s prijetnimi in znanimi melodijami, dišečimi po poletju, poskrbeli za praznično in sproščeno vzdušje, ki mu niso manjkali ples, otroške igre in sladkanje s palačinkami ali sladoledom. Otroci so lahko med programom vstopili v svet prijaznega čarodeja **Mareta Čareta**, si od njega sposodili kakšen čarovniški trik ali pa počakali na svoj balon, ki jim ga je naredil čarodej po njihovem izboru. Drugi, ki so se med aktivnim rajanjem želeli malce spočiti, so se uselili k umetnici **Ini Fakin**, akademski slikarki, ki je otrokom

z velikim navdušenjem in navdihom na obraz ali roki narisala raznovrstne priljubljene motive. Deklice so si najraje izbrale metuljčka, cvetlične motive ali različne barvne vzorčke, dečki pa so se ogreli bodisi za avto, pajkovo mrežo, zmaja itn.

Drugi dan festivala se je začel z veselo urico, ko so si lahko šolarji na svoj veliki dan poletnega slovesa od šole, kakor tudi vsi drugi, privoščili gratis sladole. Nato so se na zabaven način posvetili znanstvenim izzivom, kaj lepega prebrali in ob mentorstvu kiparke **Mojce Smerdu** še ustvarili svoj unikatni izdelek iz gline. Pozno popoldne sta udeležence festivala obiskala kapitan Glista in Enonogi Jack iz **teatra Cizamo** in otroke s spontano predstavo popeljala v svet gusarjev. Njunim šalam, dovtipom, različnim veščinam in spretnostim smo se vsi od srca nasmejali in uživali v tandemskem nastopu vihtenja obročev ter žongliranja z ognjem. Še posebej živahno je bilo, ko sta za konec otrokom iz kompota v steklenem kozarcu razdelila pisane sladke črve – želatinaste bombone. Sledil je koncert glasbene skupine **Autodafe** z zanimivo predskupino **Animatera**, ko sta mali reper **Kajetan** in njegov očka občinstvo navdušila z glasbenim uvodom o Rdeči kapici. Koncert na akustična glasbila in pesmi z bogato sporočilnimi besedili, podprtimi s slovensko ljudsko tradicijo, so dodobra razgibali poslušalce in marsikdo je v družbi najmlajših tudi zaplesal.

Več kot potrebne energije za vse mogoče vragolije, izzive in zabavo prav nikomur ni zmanjkalo niti v soboto in nedeljo, ko se je festival začel že v dopoldanskih urah. V soboto so tako gostili humanitarno društvo za terapijo s pomočjo psov **Tačke pomagačke**, čarali, se v družbi s Sezamovim zmajem na rikši popeljali po okolici Male ulice in uživali v tovarni milnih mehurčkov. Popoldne so se vihravi zabavi z velikim zanimanjem pridružili tudi najmlajši, naredili svojega žličnega nogometaša,

ga prekucnili na glavo in igrali glavomet z žogico, pomočeno v barvo ter občudovali sledi, ki jih je ta risala na papirju. Gre za premeteno idejo ameriškega slikarja Paula Jacksona Pollocka (1912–1956) iz njegovega ustvarjalnega obdobja abstraktnega ekspresionizma. Umetnik se je s preprosto žogico na nepozaben način zasidral v otroške svetove mnogih generacij.

Tako kot prejšnje dni se je tudi v soboto veliko bralo, napenjalo možgane pri urici znanosti, prava popestritev pa je sledila pozno popoldne z malim potujočim cirkusom, ki so ga priredili iz omenjenega teatra **Cizamo**. Že tako razgretim glavicom je sredi razposajenega vzdušja sledil še koncert **Matjaža Pikala** za otroke in ravno prav navdušeni mladi so vsi povprek začeli prepričevati starše, da si želijo priti tudi v nedeljo.

Na zaključni dan festivala so otroci dopoldne najprej jahali ponije, pletli veliko pajkovo mrežo in se nato z velikim navdušenjem prepustili lutkovni predstavi o »Veselem cirkusu otožnega klovn« iz **Pripovednega gledališča gdč, Bazilike**. Sledili so delavnica z lončarskim vretenom, igrice za najmlajše, znanstvena odkrivanja, branje in še in še. Pozno popoldne je obiskovalce razveselila nova glasbeno-lutkovna predstava »Kam barčica, kam deščica« v izvedbi **Eke in Brine Vogelcnik ter Luke Ropreta**. Za zaključek festivala so prihranili še nepozabno doživetje ob ogledu lutkovnega sončnega gledališča in predstave »Kamnosek« v izvedbi umetnice **Rade Kikelj Drašler**.

Mali festival v Mali ulici je poskrbel za dobršno mero sprostitve, smeha in zabave. Tako mladi kot njihovi starši so lahko uživali v vrhunskih umetniških predstavah, koncertih, sodelovali na številnih delavnicah in navezovali nove stike. Čeprav so bili dnevi ob začetku poletja najdaljši, je bilo očitno, da je marsikateremu mlademu nadobudnežu ob koncu dneva vendarle zmanjkalo časa in da bi si želel trenutke, preživete na festivalu, še podaljšati. Lepo je bilo pogledati toliko nasmejanih in navdušenih obrazov ter si zaželeto, da bi bilo takšnih prireditev v Ljubljani še več.

Matic, OŠ Toneta Čufarja,

končal 2. razred
Počitnic sem se zelo razveselil. Od vseh predmetov mi je bila najbolj všeč športna vzgoja; letos sem veliko smučal. Malo manj všeč so mi bile ure slovenščine, ker je bilo treba pisati veliko nalog.

Manca, OŠ Ketteja in Murna,

končala 3. razred
Zelo sem vesela poletja. Od vseh predmetov imam najraje likovni pouk. Tudi v prostem času rada slikam in ustvarjam. Všeč so mi tudi drugi šolski predmeti.

NAGRADNI NATEČAJ ZA LJUBLJANSKE OSNOVNOŠOLCE

Ce hodiš v ljubljansko osnovno šolo, si povabljen, da bolje spoznaš Ljubljano. Pravilno odgovori na zastavljeno vprašanje v rubriki Mozaik moje Ljubljane, dopiši, kateri razred in katero osnovno šolo v Ljubljani obiskuješ, in mogoče bo žreb izbral prav tebe, da se boš brezplačno popeljal na ljubljanski grad z vzpenjačo, se povzpeljal na Razgledni stolp, si ogledal Virtualni grad in stalno razstavo slovenske zgodovine. Čakata te dve veliki kombinirani vstopnici, ki ti ju podarja Javni zavod Ljubljanski grad, da boš na Grad povabil tudi svojega spremljevalca.